

Gazetecilik Eğitimi Alan Öğrencilerin Gazetecilik Eğitimi ve Gazetecilik Mesleğine Bakışı

Ali Korkmaz¹

Özet

Son yıllarda iletişim fakültelerinin sayısındaki artış, beraberinde mezunların istihdam sorunuyla karşılaşmasına neden olmuştur. Bu durum gazetecilik eğitimini alan öğrencilerin, gazetecilik eğitimine ve gazetecilik mesleğine bakışını etkilemektedir. Her yıl onlarca iletişim fakültesinden, binlerce öğrenci mezun olmaktadır. Fakat bu öğrencilerin çok az bir kısmı medya sektöründe iş bulabilmektedir. Bu nedenle öğrenciler, mezun olduklarında iş bulabileceklerine inanmadıkları, bilsalar bile çok az bir ücretle çalışmak zorunda kalacakları için, eğitim sürecinde başka alanlara yönelmektedirler. Özellikle son sınıf öğrencileri, kamu personeli olmak veya akademik kariyer yapmak için ilgili sınavlara hazırlanmaktadır. Karşılaşılan bu tablo hem öğrenci, hem de öğretim elemanlarının eğitim motivasyonlarını olumsuz etkilemektedir. Bu çalışmada, iletişim fakültelerinin gazetecilik bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin, gazetecilik eğitimi alma nedenleri, beklentileri, bu eğitimin onlara kazandıracakları nitelikler, gazetecilik mesleğine bakışları, akademik kariyer planları ve mezun olduktan sonra medya sektöründe çalışma düşünceleri yapılan anket çalışmasıyla ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Gazetecilik eğitimi, gazetecilik mesleği, gazetecilik eğitiminde sorunlar*

The View Of Would-be Journalists' On Journalism Education and Profession

Abstract

The increase in the number of communication faculties in recent years has caused graduates having problems about finding jobs. This has effected the view of would-be journalists on journalism education and profession. Every year, thousands of students have been graduating from many communication faculties. Yet, only few students are able to find a job in media sector. As students do not believe in finding jobs after they graduate or even if they find, they will have to work for a little money, they consider working in other sectors. Especially, students in their final year have been studying for the exams to be civil servants or to make an academic career. This situation has been affecting both students and academicians. In this study, the students' reasons for studying journalism, their expectations, the qualities they will have after the education, their point of views about journalism, their academic career plans and their thoughts on working in media sector after graduation have been brought up through the questionnaire.

Keywords: *The journal education, journal profession, the problems in journalism education*

¹ Yrd. Doç. Dr. Erciyes Üniversitesi, İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü

Giriş

İletişim fakültelerinin sayısının son yıllarda aşırı artması, beraberinde mezun sayısını da artırmıştır. Fakat medya sektöründeki istihdam aynı paralele artmamıştır. İletişim fakültelerinin gazetecilik bölümlerinden mezun öğrencilerin büyük bir kısmı, medya sektörü dışındaki alternatiflere yönelmektedir. Doktorluk, avukatlık, eczacılık gibi meslekleri yapabilmek için ilgili fakülteden mezun olmak, diplomanın olması şarttır. Fakat günümüz Türkiye'sinde medya sektöründe çalışanlarda gazetecilik eğitimi ve diploma aranmamaktadır. Her kesimden insanın gazetecilik yapabileceği bir meslekte dört yıl eğitim almak ve karşılığında iş bulamamakta mezunların motivasyonunu düşürmektedir. Devletin iletişim fakültelerinin sayısını sınırlaması ve mezunlar için yeni istihdam politikaları üretmesi gerekmektedir.

Gazetecilik eğitimine ilişkin sorunlar, uzun yıllardır akademisyenler, öğrenciler ve basın çalışanları arasında sıklıkla süregelen bir tartışma konusu olmuştur. Buna karşın bu alanda, sorunlar ve çözüm önerileri noktasında alınmış ciddi bir mesafeden söz etmek mümkün olmamakta, hatta sorunları giderek artan iletişim fakülteleri ve buna bağlı olarak artan öğrenci popülasyonu göz önüne alındığında, durum daha da vahimleşmektedir (Arık, 2007: 11). Arık'ın da dikkat çektiği gibi iş giderek içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. Görünen tabloda medya sektörü, iletişim fakültesi mezunlarına sıcak bakmamaktadır. İşe alacakları kişilerin değişik fakültelerden olması, hatta üniversite mezunu olmaması bile onlar için önemli değildir. Usta-çırak ilişkisi içinde mesleğin öğrenileceğine inanmaktadırlar. Ayrıca çalışacak kişileri, iletişim fakültelerinin evrensel misyonuna göre değil, kendi siyasi ve ticari çıkarlarına göre yetiştirmek istemektedirler. Öğrencilerin, mezun olduktan sonra çalışmak bir yana, staj yapacak yer bile bulmakta zorlandığı bir sektörde, devletin ciddi olarak bu işe el atması gerekmektedir.

Bu çalışma, iletişim fakültelerinde gazetecilik eğitimi alan öğrencilerin, gazetecilik eğitimine ve gazetecilik mesleğine bakışını ortaya koymak amacıyla, beş iletişim fakültesinde yapılmıştır. Bu fakültelerin gazetecilik bölümlerinde okuyan öğrencilere bir anket çalışması uygulanmıştır. Çalışmada öğrencileri, gazetecilik eğitimi almaya yönelten faktörler, okudukları fakülteyi seçme nedenleri, eğitiminden beklentileri, aldıkları eğitimin onlara kazandıracığı nitelikler, eğitim sürecinde gazetecilik mesleğine bakışları, mezuniyet sonrası medya sektöründe çalışmak veya akademik kariyer yapmak isteyip istemedikleri, okul, eğitim, öğretim elemanları, mesleki dersler ve içerikleri, fakültelerin uygulama imkânları, yabancı dil, sektör, istihdam alanları, uzaktan eğitim, mesleğin saygınlığı ve geleceği gibi konularda düşüncelerinin ortaya konulması amaçlanmıştır ve anket soruları hazırlanırken bu noktalar dikkate alınmıştır. Sayıları ve sorunları gittikçe artan iletişim fakültelerinin sorunlarını, gazetecilik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin nasıl değerlendirdikleri, sorunlara hangi önerileri sunduklarının ortaya konulması önemlidir. Çünkü gelecekte gazetecilik eğitiminin olası bir yeniden yapılandırılmasında gazetecilik eğitiminin hedef kitleleri olarak öğrencilerin görüşlerinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Nasıl bir gazetecilik eğitimi olması gerektiği konusunda, öğrenciler ile yapılan anket çalışmasında çıkan bulgular, bu çalışmanın amaçlarını doğrular niteliktedir.

AEJMC: Association for Education in Journalism and Mass Communication (Gazetecilik ve Kitle İletişimi Eğitimi Akreditasyon Komitesi).

WJEC: The World Journalism Education Council (Dünya Gazetecilik Eğitim Konseyi).

1. Gazetecilik Eğitimi

1.1. Türkiye'de Gazetecilik Eğitiminin Tarihsel Süreci

İlk Türk gazetelerinin yayınlanmaya başladığı 19. yüzyılda gazetecilik daha çok yazarların, edebiyatçıların ve devlet adamlarının sürdürdüğü bir iş olarak karşımıza çıkar. Bu dönemde gazetecilik bir meslek olarak görülmemektedir. İlk dönemde gazeteciler bu mesleği bir eğitimden geçerek değil, usta-çırak ilişkisi içinde öğrenirdi. Bu durum Cumhuriyet döneminde de devam etmiştir.

Türkiye’de gazetecilik eğitimi ile ilgili fikirler ilk olarak gazeteci Ahmet Rasim tarafından ortaya atılmış, fakat Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda gazetecilik eğitimi bakımından Osmanlı’dan bir miras devralınmamıştı (Topuz, 1973: 115). 1931’de çıkarılan Cumhuriyet döneminin ilk Basın Yasası, gazetecilik yapanların ve özellikle sorumlu konumda olanların eğitimiyle ilgili bazı şartları yerine getirmeleri konusunda maddeler içeriyordu (Alemdar, 1981: 2–3). Bu yasanın ilgili hükmü 1933’de kaldırılınca, gazetecilerin eğitimiyle ilgili çalışmalar da durdu. Türkiye’de ilk özel gazetecilik okulunun açılması da bu döneme rastlar. Müderris Fehmi Yahya tarafından 1948 yılında açılan İstanbul Özel Gazetecilik Okulu, üniversite düzeyinde bir eğitim kurumu olmamakla birlikte, Türkiye’de açılan “ilk özel gazetecilik okulu” olması bakımından tarihî bir önem taşır (İnuğur, 1988: 155–157).

Türkiye’de gazetecilik/iletişim eğitiminin başlamasında İstanbul ve Ankara Gazeteciler Cemiyetleri büyük rol üstlenir. İstanbul ve Ankara Gazeteciler Cemiyetlerinin “eğitilmiş gazeteci” yönündeki girişimlerini, İstanbul ve Ankara Üniversiteleri gazetecilik/iletişim eğitimi üzerinde eğitim programları başlatarak gerçeğe dönüştürmüşlerdir (Tokgöz, 2003). Türkiye’de üniversite düzeyinde gazetecilik eğitimi, 1950 yılını baz alırsak, 60 yılı geride bıraktığını görürüz. Bu süreçte, Türkiye’de gazetecilik eğitimi çok büyük ilerleme kaydetmiştir. 1992 yılına kadar Basın-Yayın Yüksekokulu olan bu okulların adı daha sonra İletişim Fakültesine dönüşmüştür. Devlet üniversiteleri, vakıf üniversiteleri ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndekilerle beraber, iletişim fakültelerinin sayısı kırkı geçmiştir. Özellikle 1990’lı yılların sonundan itibaren sayıları devamlı olarak artmaktadır.

1.2. Dünyada Gazetecilik Eğitiminin Tarihsel Gelişimi

Dünyada gazetecilik eğitiminin başladığı ilk yer Amerika’dır (Mutlu, 2000: 245). Amerika’da ilk gazetecilik eğitimi 1893 yılında Pennsylvania Üniversite’ne bağlı olarak Wharton School of Business bünyesinde Joseph French Johnson tarafından başlatıldı da (Atabek, t.y.) dünyada çağdaş anlamda iletişim/gazetecilik eğitimi 1908 yılında ABD’de Missouri Üniversitesi’nde kurulan gazetecilik okulunda ilk kez başlar (Tokgöz, 2003: 10). Amerika’da ikinci gazetecilik okulu ise; 1912 yılında Columbia Üniversitesi’nde açılır ve bu üniversitede gazetecilik okulunun açılmasında gazeteci Joseph Pulitzer’in önemli katkıları vardır. Kıta Avrupası’nda ise ilk kez 1916 Leipzig’de başlayan gazetecilik eğitimi, ancak 2. Dünya Savaşı’ndan sonra yaygınlaşır (Atabek, t.y.). Pouthier, Fransa’da 1924 yılında Lille kentindeki Katolik fakülteler bünyesinde kurulan Lille Gazetecilik Yüksek Okulu’nun bu alanda önemli bir istisna olduğunu belirtir. Gaillarda, Avrupa’da İkinci Dünya Savaşı’na kadar kimsenin “gazeteci olunmaz, doğulur” deyişini sorgulamadığının altını çizerek (Terkan-Balci, 2007: 39).

Tarihsel sürece baktığımızda modern anlamda gazetecilik eğitiminin (1908) geçmişi hemen hemen yüzyıldır. Daha önce gazetecilik alanında çalışanlar usta-çırak ilişkisiyle bu mesleği öğreniyorlardı. Fakat gelişen iletişim teknolojileri bu mesleği yapacakları, bir eğitim-öğretimden geçmesini zorunlu kılmıştır.

2. Türkiye’de Gazetecilik Eğitiminin Sorunları

İletişim fakülteleri evrensel bilginin ışığında hem teorik hem de pratik düzeyde iletişim öğretimi ve araştırma yapan akademik birimlerdir. İmkanları ölçüsünde her açıdan donanımlı iletişimci yetiştirmeyi ilke edinmişlerdir. Ülkemizdeki yapılanmaları itibarıyla, gazetecilik, halkla ilişkiler, radyo, sinema ve televizyon gibi gelenekselleşmiş bölümleri bünyelerinde barındırmaktadırlar. Son yıllarda görsel iletişim tasarımı ya da reklamcılık gibi kimi bölümlere de kapılarını açmışlardır. Vakıf üniversiteleriyle birlikte sayıları her gün artan iletişim fakülteleri, her yıl binlerle ifade edilen sayılarla mezun vermektedir. Kuşkusuz kendilerine özgü sorunları da bulunan iletişim fakülteleri, birer öğretim ve araştırma kurumu olarak, medya kuruluşları gibi küresel gelişme ve rekabette varlıklarını korumaya çalışmaktadır, yenilikleri olabildiğince yakından takip etmekte, edinim ve kazanımlarını öğrencileri başta olmak üzere kendisine ihtiyaç duyan tüm muhataplarına aktarmaktadırlar (Çamdereli, 2010: 6).

Yaklaşık 60 yıldır gazetecilik ve sonrasında iletişimin diğer alanlarında eğitim verilmekte olan ülkemizde, iletişim eğitimi veren kuruluşlar, bir kısım zorluklarla karşı karşıya kalmış bulunmaktadır. Özellikle 1990'ların başlarından itibaren, Türkiye'de radyo ve televizyon yayıncılığında devlet tekelinin ortadan kalkmasını izleyen dönemde bu sıkıntılar daha fazla hissedilir olmuştur. 1980'lerin sonlarından itibaren basın kuruluşlarında yaşanan bir kısım değişikliklerin ki özellikle bu değişiklikler imtiyaz sahipliği alanında yaşanmıştır, basın sektörü dışından gelen ve yüklü sermayelerle bu sektöre giriş yapan yeni patronlarla birlikte basın kuruluşları her alanda bu yeni gelişimden etkilenmiştir. Basın alanına ve sonrasında televizyon, radyo ve elektronik medya alanına çok büyük meblağlar tutan yatırımlar yapılmış, sektör genişlemiş ve bu genişleme çok kısa bir süre içerisinde gerçekleşmiştir. Bu durum, iletişim sektöründe yeni istihdam olanakları yaratmıştır (Gezgin, 2005). Aşağıda gazetecilik eğitiminin temel sorunlarına değinilmiştir:

2.1. Gazetecilik Bölümlerinin Sayıca Çok Olması

Türkiye'de genelde eğitim, özeldense iletişim eğitimi tartışmalı ve sorunlu bir konudur. Bunda iletişim alanının son derece dinamik bir sektör olmasının payı büyüktür. Endüstrinin hızla gelişip çeşitlenmesi, gazeteciliğin değişime uğraması, sürekli yeni beceriler gerektiren bir meslek haline gelmesi, bunun yanında reklâmcılık ve halkla ilişkiler gibi sektörlerin gelişmesi gibi olgular iletişim eğitimine de yansımaktadır. Sürekli gelişen bir alanda nasıl bir eğitim verileceği tartışma konusu olurken, sayıları giderek artan gazetecilik bölümü mezunlarının istihdam sorunu da giderek artmaktadır. Günümüzde medya sektörünün gazetecilik eğitimini denetlemek istemesi de ayrı bir sorundur (Uzun, 2007: 118).

1990'lı yılların başında özel televizyon ve radyoların yayın hayatına girmesiyle bu sektörlerde istihdam açığı oluşmuştur. Bu talep doğrultusunda yeni iletişim fakültelerine ve bölümlere ihtiyaç duyulmuştur. Ayrıca özel akademi/eğitim kurumları ve kurslarla sektörün ihtiyaçları karşılanmıştır. 1990'lı yıllardan itibaren hem kamu, hem de özel üniversitelerin iletişim fakültelerindeki artış, bu fakültelerden mezun olan öğrenci sayısına da yansımış, buna karşılık sektörün mezunlara istihdam yaratamaması sonucu mezun olan öğrenciler ya işsiz kalmıştır ya da başka sektörlere yönelmiştir. Ayrıca sektöre ara eleman yetiştiren ve sayıları günden güne artan iki yıllık meslek yüksekokulları ve iletişim meslek liseleri de sektörün eğitilmiş insan gücünü karşılamaktadır. Gazetecilik bölümlerine artık müsaade edilmemelidir. Yeni bölümler yeni işsizler demektir. Türkiye'nin sınırlı kaynaklarını amaçlara uygun kullanmalıdır. Doyma noktasını geçmiş bu eğitim kurumları yerine, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu alanlarda eleman yetiştirecek fakülteler açılmalı veya bölümler devreye sokulmalıdır.

2.2. Gazetecilik Bölümüne Ayrılan Kontenjanların Sürekli Artması

İletişim fakültelerinin sayıca ihtiyacın üzerinde olmasının yanı sıra, bu fakültelere öğrenci alımında ayrılan kontenjanlar ihtiyacın çok üzerindedir. Bu durum hem öğrenci açısından hem de öğretimi elemanı açısından birtakım sorun ve sıkıntıları da beraberinde getirmektedir. Sistemden kaynaklanan yığılmalar, fakültelerin sınırlı olanaklarını zorlamaktadır. Öğrenci sayısının çokluğu, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının haddinden fazla olmasına neden olduğu gibi, öğrenciler açısından da gördükleri öğretimin niteliğinin düşmesine neden olmaktadır. Bu durum, pek çok ders, kuramın yanı sıra uygulamaya yönelik olarak da çalışma gerektirdiğinden sıkıntıya yol açmaktadır. Uygulamalı derslerde öğrenciler, gerekli araç gereci yeteri kadar kullanma fırsatı bulamamakta ve bu sebeple söz konusu araçların kullanımına genellikle tam anlamıyla hâkim olamamaktadır. Kontenjanların bu denli yüksek tutulması öğrenim kalitesinin düşmesine sebep olduğu gibi ayrıca, öğrencilere mezun olduktan sonra da istihdam sorunu olarak yansımaktadır. İletişim fakültelerinden her yıl binlerce gazeteci, radyocu, televizyoncu, halkla ilişkiler uzmanı, reklâmcı mezun olmakta ancak bunların çok azı meslekleri ile ilgili bir alanda çalışabilme imkânına erişebilmektedir (Gezgin, 2005).

2.3. Gazetecilik Eğitiminde teknoloji eksikliği sorunu

Son yıllarda yaşanan iletişim bilimi ve teknolojilerindeki hızlı gelişmeler ve uygulamadaki yaygınlık da, gelişmiş eğitim sistemlerinin yetiştirdiği, yaratıcı üretici ve tüketicilerin varlığı ile

yakından ilgilidir. İletişim teknolojisindeki yenilikler her alanda olduğu gibi, eğitimde de etkili olmaktadır. Eğitim ortamı, bu teknolojilerle hızla değişmektedir. Eğitim araç ve gereçlerinin, teknolojiye bu yeniliklerle birlikte yenilenmesi, günün gereksinimlerine cevap verebilir duruma gelmesi kaçınılmazdır. Böyle bir gelişim ortamı içinde eğitime teknolojik bir nitelik kazandırma gereği de güncel konulardan biri olmuştur. Teknolojik olanaklardan yararlanmayan eğitim, artık, günün toplumsal ve bireysel beklenti ve gereksinimlerine yanıt verememektedir. Eğitim alanında kullanılan teknolojinin, ileri düzeyde çağdaş bir teknolojiye dönüştürülmesi en öncelikli konular arasındadır (Karasar, 2003).

Teknoloji üzerinde, belki de en fazla özenle durması gereken akademik alanlardan biri, iletişim alanıdır. Bunda, medya içeriklerinin, medya yapılarının, medya etkilerinin anlaşılmasında teknolojinin önemli bir parametre olarak ele alınması zorunluluğunun yanı sıra, gazetecilik eğitiminin bizatihi teknoloji odaklı/ağırlıklı bir eğitim alanı olması da önemli bir etkidir. Teknolojiyi bir analiz parametresi olarak kullanmayan bir gazetecilik eğitimi eksik olacağı gibi, teknolojik olanakları güncel seviyelerde kullanamayan bir gazetecilik eğitimi de etkin olamayacaktır. İletişim eğitimindeki yapılar, özellikle iletişim fakülteleri, bu önemi kavrayabildikleri ölçüde daha kapsamlı ve yetkin bir gazetecilik eğitimi verebileceklerdir. Diğer teknoloji alanlarından daha hızlı değişen iletişim teknolojileri alanının, sürekli yenilenme zorunluluğu nedeniyle karşılaşılan sorunlar, hem gazetecilik eğitimi veren kişilere, hem de bu kişilerin yer aldıkları yapıları yönetmek durumunda olanlara, önemli sorumluluklar getirmektedir (Atabek, 2005).

Gazetecilik eğitiminde teknolojinin rolüne ilişkin tartışmalar genellikle “mesleki dersler-genel formasyon dersleri” ve “pratik dersler-teorik dersler” tartışmaları bağlamında ele alınmaktadır. Bu tartışmalarda mutabık kalınan “genel formasyon dersleri ya da teorik dersler olmaksızın iyi bir gazetecilik eğitiminin sağlanamayacağıdır”. Avrupa Birliği ülkelerinde değişen oranlarda olmakla birlikte üniversite dışındaki iletişim meslek eğitim programlarında da teorik derslerin “normal” karşılanması ya da Kuzey Amerika üniversitelerindeki iletişim programlarındaki iletişim derslerinin % 25’i aşmaması ve alan dışı derslere ağırlık tanınması şeklindeki Gazetecilik ve Kitle İletişimi Eğitimi Akreditasyon Komitesi (AEJMC) önerisi bu mutabakatın kanıtlarıdır (Atabek, 2005).

2.4. Gazetecilik Eğitiminde Yaşanan Sorunlar

Sektörün gereksinim duyduğu meslek adamlarının yetiştirilmesinin, üniversite eğitiminin niteliğiyle nasıl bağdaştırılacağı konusu, iletişim fakültelerinin ders programlarının belirlenmesine yönelik tartışmalara da yansımaktadır. Ders programlarının hazırlanmasında kuramsal derslerle meslek uygulamalarını yönelik derslerin nasıl dengeleneceği sorusunun temelinde, iletişim eğitiminin sektörün mü yoksa üniversitenin mi denetiminde olacağı sorusu yatmaktadır. Tartışmalarda, kuram/uygulama ayrılığının fetişleştirilmesi ise asıl soruyu gözden kaçırmak anlamına gelmektedir. Kuram ve uygulamanın birbirine zıt olmadığı, kuramın sosyal pratiğin açıklaması olduğu; kuramın pratikte yapılanın nedenlerinin ve sonuçlarının sistemli, güvenilir ve geçerli açıklamasını sunmayı gerektirdiği (Erdoğan, 2003: 98) göz önünde tutulursa, sektörün gazetecilik eğitiminin eleştirel niteliğinden rahatsızlık duyduğunun işaretleri görülebilir. 1980’li yıllardan itibaren medya sektörünün büyümesi ve iletişim teknolojisindeki gelişmelerin teknik personel ve meslek adamı taleplerini artırmasına karşın, gazetecilik eğitimi almış herkese sektörde iş olanağı bulunmamaktadır. Tekelleşme olgusu, Türkiye’de alternatif medyanın gelişmesini engellerken, medya grupları, okuyucu/zilyeci sayılarını artırmak için daha nitelikli bir habercilik ve kamusal yayıncılık anlayışını benimsemek yerine; büyük paralarla transfer edilen “popüler” gazetecilerle yayınlarını sürdürmektedir (Dağtaş, 2003: 153).

Günümüzde ve gelecekte gazetecilik eğitiminin amacı, eğitim alan kişilerin analiz yapabilme yeteneğini artırmak, kendilerini ifade edebilme seviyelerini yükseltmek, özgür ve adil bir şekilde medyada çalışma kapasitesini geliştirmektir. Gazetecilik eğitimi, öğrencilerin yarının toplumunda bağımsız tavır almaya ve olaylara eleştirel yaklaşım yeteneklerinin gelişmesine yardımcı olacaktır. Öğrencileri, geleceğin iletişim toplumunun taleplerini karşılayacak bilgi ve anlayışla yetiştirmelidir. Gazetecilik eğitiminde çağın gerektirdiği interneti, sosyal medyayı, dijital görsel-ışitsel medyayı özellikle öğretmelidirler (Tuftu, 2003: 44).

2.5. Gazetecilik Bölümü Mezunlarının İstihdam Sorunu

Her alanda olduğu gibi, medya alanında da eğitilmiş işgücüne duyulan ihtiyaç giderek artmaktadır. Ancak, mesleki eğitim sadece mesleğe yeni kabul edilecekler açısından değil, herhangi bir yolla mesleğe kabul edilmiş, medya çalışanları açısından da belirgin bir ihtiyaç olarak durmaktadır. Başta gazetecilik olmak üzere medya alanına giren uğraşların belli bir eğitim gerektiren meslek olduğu yolundaki görüşler ağırlık taşısa da mesleğe girişte, bu alanda eğitim görmüş olmanın bir ön şart olarak kabul edilmeşi, hatta ilköğretimden üniversiteye kadar farklı düzeylerde eğitim görmüş kişilerin bu alanda çalışıyor olması önemli bir sorun oluşturmaktadır. Herhangi bir meslek grubu için kaçınılmaz bir ihtiyaç olan eğitim, mesleğin uygulanması sırasında uyulması gereken kuralların öğrenilmesi, becerilerin geliştirilmesi, pratik yapılması, mesleki ilkelerin ortaklaştırılması açısından yaşamsal önem taşımaktadır. Ancak yukarıda da ifade edildiği gibi, gazeteciliğin 'herkese açık bir meslek' olması nedeniyle, bu meslek grubunun eğitim açısından ortak standartlara sahip olmaması, maalesef giderilemeyen bir sorundur. Kaldı ki, genel olarak radyo, televizyon, gazete ve dergileri işleten/üreten organizasyonların büyüklük açısından çok geniş bir farklılık göstermesi, buralarda üretime aynı mesleki unvanla katkıda bulunan meslek erbabının nitelikleri arasında çok belirgin farklılıklar ortaya çıkarmaktadır (Altun, 2005: 76).

Andrei Richter, herkesin gazeteci olduğu bir yerde, aslında hiç kimsenin gazeteci olmadığını ileri sürmektedir. Gazetecilik, 'açık' tabir edilen meslek gruplarındandır. Amerika, İngiltere, Almanya, Rusya fark etmez, dünyanın her yerinde bu böyledir. Gazetecilik yapmak için bir diploma veya eğitime ihtiyaç yoktur. Gazetecilik, 'kapalı' meslek olarak adlandırılan avukatlık, doktorluk, muhasebecilik veya pilotluktan farklıdır. Gazeteciliği herkesin yapıyor olması, mesleğin eğitim ve yetenek gerektirmiyor olduğu anlamına gelmez. Günümüz Rusya'sında 140-150 bin civarında gazetecinin yaklaşık yarısı, yüksek gazetecilik eğitimine sahiptir. Birçok medya yöneticisi ve uzmanı, eğitim ve mesleki problemleri görmektedir. 2007'de Rusya'nın bölgesel medyaları üzerine yapılan bir ankette ilçe gazetelerinin %71'i, bölgesel gazetelerin %55'i ve belediye gazetelerinin %42'si eğitimli profesyonel gazeteci sıkıntısı yaşamaktadır (Richter, 2009: 37).

2.6. 2011 yılı gazetecilik bölümleri ve kontenjanları (Lisans programı eğitim süresi 4 yıldır)

Bölüm	Üniversite Adı	Fak/Y.O.	Kn
Gazetecilik	Akdeniz Üniversitesi	İletişim Fak	41
Gazetecilik	Ankara Üniversitesi	İletişim Fak	88
Gazetecilik	Atatürk Üniversitesi (Erzurum)	İletişim Fak	57
Gazetecilik	Cumhuriyet Üniversitesi (Sivas)	İletişim Fak	41
Gazetecilik	Ege Üniversitesi (İzmir)	İletişim Fak	77
Gazetecilik	Erciyes Üniversitesi (Kayseri)	İletişim Fak	77
Gazetecilik	Gazi Üniversitesi (Ankara)	İletişim Fak	72
Gazetecilik	Gaziantep Üniversitesi	İletişim Fak	52
Gazetecilik	İstanbul Arel Üniversitesi	İletişim Fak	10
Gazetecilik	İstanbul Aydın Üniversitesi	İletişim Fak	13
Gazetecilik	İstanbul Üniversitesi	İletişim Fak	103
Gazetecilik	Karadeniz Teknik Üniversitesi (Trabzon)	İletişim Fak	31

Gazetecilik	Kocaeli Üniversitesi	İletişim Fak	77
Gazetecilik	Maltepe Üniversitesi (İstanbul)	İletişim Fak	20
Gazetecilik	Marmara Üniversitesi	İletişim Fak	103
Gazetecilik	Mersin Üniversitesi	İletişim Fak	47
Gazetecilik	Selçuk Üniversitesi (Konya)	İletişim Fak	72
Gazetecilik	Yeditepe Üniversitesi (İstanbul)	İletişim Fak	10
Gazetecilik	Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi	İletişim Fak	10
Gazetecilik	Doğu Akdeniz Ün (KKTC-Gazimağusa)	İletişim Fak	30
Gazetecilik	Lefke Avrupa Üniversitesi (KKTC-Lefke)	İltş.Bil.Fak.	20
Gazetecilik	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi (Lefkoşe)	İletişim Fak	15
Gazetecilik	Bakü Devlet Ün (AZERBAJYAN)	Gazetecilik F.	8
Gazetecilik	İstanbul Arel Üniversitesi	İletişim Fak.	8
Gazetecilik Burslu	İstanbul Aydın Üniversitesi	İletişim Fak	28
Gazetecilik Burslu	Maltepe Üniversitesi (İstanbul)	İletişim Fak	8
Gazetecilik Burslu	Lefke Avrupa Üniversitesi (Lefke)	İltş.Bil.Fak.	20
Gazetecilik Burslu	İstanbul Arel Üniversitesi	İletişim Fak	18
Gazetecilik Burslu	İstanbul Aydın Üniversitesi	İletişim Fak	22
Gazetecilik Burslu	Maltepe Üniversitesi (İstanbul)	İletişim Fak	8
Gazetecilik Burslu	Yeditepe Üniversitesi (İstanbul)	İletişim Fak	21
Gazetecilik Burslu	Lefke Avrupa Üniversitesi (Lefke)	İltş.Bil.Fak.	20
Gazetecilik Burslu	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi (Lefkoşe)	İletişim Fak	15
Gazetecilik Burslu	Yakın Doğu Üniversitesi (Lefkoşe)	İletişim Fak	100
Gazetecilik (İÖ)	Atatürk Üniversitesi (Erzurum)	İletişim Fak	57
Gazetecilik (İÖ)	Cumhuriyet Üniversitesi (Sivas)	İletişim Fak	41
Gazetecilik (İÖ)	Ege Üniversitesi (İzmir)	İletişim Fak	77
Gazetecilik (İÖ)	Erciyes Üniversitesi (Kayseri)	İletişim Fak	77
Gazetecilik (İÖ)	İstanbul Üniversitesi	İletişim Fak	103
Gazetecilik (İÖ)	Kocaeli Üniversitesi	İletişim Fak	77
Gazetecilik (İÖ)	Marmara Üniversitesi	İletişim Fak	103
Gazetecilik (İÖ)	Selçuk Üniversitesi (Konya)	İletişim Fak	72
Gazetecilik (Tam Burslu)	İstanbul Arel Üniversitesi	İletişim Fak	4
Gazetecilik (Tam Burslu)	İstanbul Aydın Üniversitesi	İletişim Fak	7
Gazetecilik (Tam Burslu)	Maltepe Üniversitesi (İstanbul)	İletişim Fak	4
Gazetecilik (Tam Burslu)	Yeditepe Üniversitesi (İstanbul)	İletişim Fak	4

Gazetecilik (Tam Burslu)	Doğu Akdeniz Ün (KKTC-Gazimağusa)	İletişim Fak	2
Gazetecilik (Tam Burslu)	Lefke Avrupa Üniversitesi (KKTC-Lefke)	İltş. Bil. Fak.	3
Gazetecilik (Tam Burslu)	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi (Lefkoşe)	İletişim Fak	10
Gazetecilik (Türkçe)	Doğu Akdeniz Ün (KKTC-Gazimağusa)	İletişim Fak	30
Gazetecilik (Uzaktan)	İstanbul Üniversitesi	İletişim Fak	103

Kaynak: www.tabanpuanlar.net/2009/gazetecilik-bolumu-taban-puanlari.ht.

3. Türkiye’de Gazetecilik Mesleğinin Sorunları

Çalışan gazetecilerin en büyük sorunlarından biri örgütlenmedir. Gazeteciler kendi aralarında yeterince örgütlenmiş olsalar, birçok sorunlarını çözebilirler. Gazetecilik mesleğinde, ücret sorunu, tekelleşme sorunu, istihdam sorunu, sosyal güvence sorunu, ekonomik ve siyasi baskı gibi birçok sorun vardır.

Gazetecilik, çalışanlarının en fazla yıprandığı mesleklerden biri olmasına karşın, bu hakları 2007’de ellerinden alınmıştır. Yapılan bir araştırmada en fazla stres altında çalışan mesleklerden birinin gazetecilik olduğu ve gazetecilerde kalp rahatsızlığının çok ciddi oranlarda bulunduğunu ifade edilmektedir. Gazetecilik, gece-gündüz yoğun olarak yapılan bir meslek olması sebebiyle yıpratıcıdır. Ayrıca, olayları takip eden gazetecilerin yaralanma, dövülme, kamera-fotoğraf makinasının kırılması, hatta hayatını kaybetme riski vardır (Bengi, gazeteciliğin-güncel-sorunlari-paneli-2-2467255/).

4. Dünyada Gazetecilik Eğitimi

Dünya çapında gazetecilik eğitim programları ve çağdaş yaklaşımların karıştırılması, hızla çoğalan ve farklılaşan okullar, yeni kurulan enstitüler ve vakıflar aracılığıyla verilen eğitimler, özel programlar ve inisiyatiflerle içinden çıkılmaz bir hale gelmiştir. Dünyada gazetecilik eğitimi giderek karmaşık bir hale gelmiştir. Yukarıda özetlenen trendlerinde etkisiyle, dünyada gazetecilik eğitimi, her yerde artan bir şekilde aynı problemlerle karşı karşıya kalmaktadır. Gaunt (1992) çapraz-ulusal karşılaştırmasında (cross-national comparative) ve Fröhlich-Holtz Bach (2003) çalışmalarında, dünya üzerindeki gazetecilik eğitimini 5 ayrı tipte sınıflandırmıştır (Douze, 2006: 22).

1.Genellikle üniversitelerde bulunan okullar ve enstitülerdeki eğitim (örneğin, Finlandiya, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Güney Kore, Mısır, Kenya, Arjantin, Körfez Ülkeleri, İngiltere ve Avustralya; dünya üzerinde bu eğitim egemen hale gelmektedir. Özellikle Afrika ve Latin Amerika’daki bazı eğitimciler ise, bu modele neo-sömürgeci özellikleri olduğu gerekçesiyle karşıdılar. Bu ülkelerdeki eğitimciler, bu tarz eğitimlerde küresel batılı fikirler ve ekonomiler olduğu gerekçesiyle yerel programlar yapmaktadırlar).

2.Üniversite düzeyinde eğitim ve bağımsız karma sistemler (örneğin, Fransa, Almanya, Hindistan, Endonezya, Çin, Brezilya, Nijerya, Türkiye, Güney Afrika).

3.Bağımsız okullarda gazetecilik eğitimi (örneğin, Hollanda, Danimarka, İtalya).

4.Medya sektöründe öncelikle iş başında stajlık eğitimi sistemleri, (Avusturya, Japonya, İngiltere ve Avustralya’da bu şekilde başlamıştır. Tipik Anglo-Sakson modeli özelliği taşımaktadır).

5.Yukarıdakilerin tümü ve özellikle üniversitelerin ticari programları da dâhil olmak üzere medya şirketleri, yayıncılar, sendikalar, diğer özel ve hizmet içi devlet eğitim kurumları (Doğu Avrupa, Küba, Kuzey ve Orta Afrika, Ortadoğu).

Kavramsallaştırılmış gazetecilik eğitiminin, küresel yaklaşımının fizibilitesine baktığımızda,

Gaunt'un (1992) çapraz-ulusal çalışmasında da gördüğümüz gibi, dünya üzerindeki gazetecilik eğitimindeki gelişmelerin temel özelliğinin, giderek artan uluslararası standardizasyon ve biçimsellik olduğudur. Fröhlich ve Holtz-Bacha (2003), Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'daki gazetecilik eğitimlerinde, aynı standartlar üzerinde bir fikir birliği olmasını önermektedir. Değişen gazetecilik eğitim ve öğretim ortamlarının ihtiyaçları, uluslararası işbirliği projelerinin oluşmasına sebep olmaktadır. Aşağıda bu konuda belirli örnekler verilmektedir (Douze, 2006: 20):

1. Avrupa'da: Hollanda'daki Maastricht Avrupa Gazetecilik Eğitim Merkezi'ndeki gazetecilik eğitimi konusundaki çeşitli yayınlar ve programlar. Hollanda, Almanya, Danimarka ve Galler'deki üniversiteler ve okullarda "Eurojournalism" adı altında uluslararası lisans ve yüksek lisans programları verilmektedir.
2. Afrika'da: Güney Afrika Medya Eğitim Vakfı ve Güney Afrika Medya Enstitüsü'nde alanında uzman medya profesyonelleri tarafından sunulan raporlar, özetler, denetimler ve programlar.
3. Asya-Pasifik Bölgesinde: Bölgedeki medya enstitüleri, okullar ve üniversitelerin Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri de dâhil olmak üzere çeşitli işbirlikleri yapması.
4. Güney Amerika: Ekvator'un Quito şehrindeki Ciespal Enstitüsü tarafından tüm bölge için araştırma ve eğitim programları.
5. Dünya çapında: Gazetecilik ve medyadaki mesleki eğitim için, UNESCO'nun girişimi olan Journet adındaki küresel eğitim ağı.

4.1. Dünya Gazetecilik Eğitim Konseyi İlkeleri

Dünya Gazetecilik Eğitim Konseyi (The World Journalism Education Council's), 2007'de Singapur'da yapılan Dünya Gazetecilik Eğitim Kongresi'nin (The World Journalism Education Congress) ilk toplantısında, gazetecilik eğitimiyle ilgili geliştirilen ilkeleri (Declaration of Principles) yayınlamıştır. Altı kıtadan, 28 gazetecilik eğitim konseyi üyesi, dünyadaki gazetecilik eğitimi bir standart altına almak için 11 ilke belirlemiştir. Dünya Gazetecilik Eğitim Konseyi üyesi tarafından belirlenen bu 11 ilke, gazetecilik eğitiminin, öğrencilerin, medya işverenlerinin ve halkın değerlerinin yükseltilmesini taahhüt etmiştir. Aşağıda belirlenen 11 ilke görülmektedir (www.wjec.ou.edu):

1. Gazetecilik eğitiminin kalbinde, kavramsal, felsefi ve içeriğinde yetenek tabanlı bir denge vardır. Gazetecilik eğitimi aynı zamanda, bilgi ve teorinin kendine özgü vücut bulduğu disiplinler arası akademik bir alandır.
2. Gazetecilik lisans ve yüksek lisans seviyesinde üniversite eğitimine uygun bir alandır. Gazetecilik programları lisans, yüksek lisans ve doktora gibi akademik derecelerin yanında sertifika, uzman ve orta kariyer eğitimleri de dâhil olmak üzere geniş bir yelpazede eğitimler sunmaktadır.
3. Gazetecilik eğitimi veren eğitimciler, teorik ve pratiğin karışımı olmalıdırlar. Eğitimcilerin, gazeteciler gibi çalışma deneyimine sahip olması önemlidir.
4. Gazetecilik müfredatı, gazetecilik etiği, tarih, medya içeriklerinin eleştirel analizini, gazeteciliğin bir meslek olduğunu, ulusal ve uluslararası seviyede medya binaları/kurumları ve bir takım yetenekleri kapsar. Medyanın toplumda sosyal, politik ve kültürel çalışmaları vardır. Bazen de medya yönetimi ve ekonomisiyle ilgili çalışmalar yapar. Bazı ülkelerde gazetecilik eğitimine halkla ilişkiler, reklâm, radyo/televizyon yayınları da dâhildir.
5. Gazetecilik eğitmenleri için önemli sosyal misyonlardan biri de, akademik kurumlarında ve halk arasında medya okuryazarlığını teşvik etmektir.
6. Gazetecilik programlarından mezun olanlar, son derece bilgili, uzmanlığa önem veren, etik ilkelerle çalışan ve halkın çıkarlarını gazeteciliğin merkezinde tutarak çalışmalıdır.
7. Gazetecikte birçok lisans ve yüksek lisans programları güçlü bir mesleki yönlendirmeye sahip olmalıdır. Bu programlarda deneysel öğrenme, sınıf ve laboratuvarlardan sağlanan imkânlar ve işbaşımda stajlardan oluşan önemli bir birleşendir.

8. Gazetecilik eğitimi veren kişiler, medya sektörüyle güçlü bağlar kurmalıdır. Sektördeki uygulamalara eleştiriler getirmeli ve sektöre yönelik tavsiyelerde bulunmalıdır.
9. Gazetecilik mesleğinde teknoloji yoğun olarak kullanılır. Uygulayıcıların, çeşitli bilgisayar tabanlı araçları kullanma konusunda uzman olması gerekir. Gazetecilik eğitimi bu araçları kullanmaya yönlentmeli ve pratik yaptırmalıdır.
10. Gazetecilik küresel bir çabadır. Gazetecilik öğrencileri diğer ülkelerdeki yaşlılarıyla mesleki amaçları ve önemli değerleri paylaşarak siyasi ve kültürel farklılıkları öğrenmelidir. Diğer ülkelerde yapılan gazetecilik stajları, gazetecilik eğitimi alan öğrencilere ilk elden deneyim sağlar.
11. Gazetecilik eğitimi veren kişiler, gazetecilik eğitimine destek ve yardım sağlamak, gazeteciliğin tam potansiyele ulaşarak daha etkili bir rol oynaması ve akademik bir disiplin olarak güç kazanması için dünya çapındaki meslektaşlarıyla işbirliği içinde olmalıdırlar.

5. Amaç ve Yöntem

5.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, iletişim fakültelerinin gazetecilik bölümünde eğitim alan öğrencilerin, gazetecilik eğitimi ve gazetecilik mesleği hakkında düşüncelerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada, öğrencileri gazetecilik eğitimi almaya yönelten faktörler, okudukları fakülteyi seçme nedenleri, eğitiminden beklentileri, aldıkları eğitimin onlara kazandıracığı nitelikler, eğitim sürecinde gazetecilik mesleğine bakışları, mezuniyet sonrası medya sektöründe veya akademik kariyer yapmak isteyip istemedikleri sorulmuştur. Dört yıl eğitim alan ve binlerle ifade edilen gazetecilik bölümü mezunları, sektörde yeterince iş bulamamaktadır. Öğretim elemanları ve öğrencilerin emekleri, kurumların bina ve içerisine yaptıkları yatırıma karşın, gazetecilik eğitiminin ve mesleğinin sorunları giderek büyümektedir. Sorunların içinde şüphesiz en çok mağdur olan öğrencilerin, bu durum hakkında ne düşündükleri, sorunların çözümünde etkili olacaktır. Yapılan çalışma, çözüme katkı sağlaması açısından önemlidir.

5.2. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada öğrencilere anket uygulanmıştır. Anket, 32 katılım derecesini belirlemeye yönelik, 8 adette şıklı olmak üzere 40 sorudan oluşmaktadır. Yapılan alan araştırmasında, olasılıksız örneklem yöntemi kullanılmıştır. Anket formu hazırlandıktan sonra, Erciyes Üniversitesi öğrencileri üzerinde ön test yapılmıştır. Ön testte, soruların anlaşılma düzeyi, tekrarlanan veya eksik sorular-şıklar tekrar düzenlenerek ankete son şekli verilmiştir.

5.3. Evren ve Örneklem

Evren: Araştırmanın evrenini, Türkiye'nin değişik bölgelerindeki beş iletişim fakültesi oluşturmaktadır. Bu fakülteler; Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi, Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi ve Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'dir. İlgili fakültelerin, gazetecilik bölümlerinde eğitim gören 612 öğrenciye, gazetecilik eğitimi ve gazetecilik mesleği ile ilgili anket uygulanmıştır. Anketlerden 44 tanesi amaca uygun olmadığı için 568 anket değerlendirmeye alınmıştır

Örneklem: Yapılan alan araştırmasında, olasılıksız örneklem yöntemi kullanılmıştır Anket formu, 18 Nisan–11 Mayıs 2011 tarihleri arasında beş fakültede, gazetecilik bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Elde edilen veriler SSPS 16,0 (statistical package for social sciences) paket programına girildi. Elde edilen veriler word programında hazırlandı. Her sorunun sayı ve yüzde dağılımı tablosu oluşturulmuş ve tablolar yorumlanmıştır.

6. Bulgular

Anket beş farklı iletişim fakültesindeki, gazetecilik eğitimi alan 568 kişi ile yapılmıştır. Araştırmada normal öğretim ve ikinci öğretim ayrımı yapılmamıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük

çoğunluğunu Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin normal ve ikinci öğretiminde 1, 2, 3 ve 4. sınıfları oluşturmaktadır (338 kişi). Ayrıca ankete katılan öğrencilerin % 62,14'ü erkek, % 37,85'i kız öğrencidir. Araştırma sonucu elde edilen veriler aşağıda tablolaştırılmıştır.

Tablo 1: Cinsiyet

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Erkek	353	% 62,14
Kadın	215	% 37,85
TOPLAM	568	% 100

Araştırma 5 fakülteden toplam 568 kişi ile yapılmıştır. Bu kişilerin 353 (% 62) kişisi erkek, 215 (% 38) kişisi kadındır.

Tablo 2: Gazetecilik eğitimi almaya yönelten en temel faktörler

	Sayı	Yüzde
Puanım bu bölüme yettiği için	215	37,85
İdealimdeki meslek olduğu için	184	32,39
Kendimi ifade edebilmeme en uygun bölüm olduğu için	78	13,73
Diğer	43	7,57
Saygın bir meslek olduğu için	22	3,88
İş olanaklarının fazlalığı	14	2,46
Cevapsız	12	2,11
TOPLAM	568	% 100

Öğrencileri, gazetecilik eğitimi almaya yönelten en temel faktör, puanlarının bu fakültenin gazetecilik bölümüne yettiğidir. Ankete cevap verenlerin yaklaşık %37,85'i (215 kişi) bu şıkkı işaretlemiştir. Daha sonra göze çarpan diğer bir faktör ise, öğrencilerin idealindeki meslek olduğudur. Bu şıkkı işaretleyenler ise 184 kişi (%32,39)'dir. Bu sonuçlar göstermektedir ki, öğrencilerin yaklaşık %70'i, puanlarının bu fakülteye yettiği ve ideallerindeki meslek olduğu için gazetecilik eğitimi almaktadır. %13,73'lük bir oran ise, "kendimi ifade edebilmeme en uygun bölüm olduğu için" şıkkını işaretlemiştir. %2,46'lık bir oran ise "iş olanaklarının fazlalığı" şıkkını işaretlemiştir. Bu durum öğrencilerin iş konusunda geleceğe umutlu bakmadıklarını göstermesi bakımından önemlidir. 12 kişi (%2,11) ise bu soruyu cevapsız bırakmıştır.

Tablo 3: Gazetecilik eğitimi almak için okudukları fakülteyi seçme nedenleri

	Sayı	Yüzde
Puanım bu fakülteye yettiği için	397	69,89
Bu şehirde yaşadığım için	33	5,80
Yakın çevremi tavsiyesiyle	69	12,14
Eğitim kalitesini yüksek bulduğum için	23	4,04
Diğer	32	5,63
Cevapsız	14	2,46
TOPLAM	568	% 100

Öğrencilere, gazetecilik eğitimi için bu fakülteyi seçme sebeplerini sorduğumuzda; %69,89 (397 kişi) gibi büyük bir oran, puanlarının bu fakülteye yettiği için seçtiğini söylemiştir. Diğer önemli bir şık ise, yakın çevrenin etkisiyle bu fakülteyi seçtikleridir. %12,14 (69 kişi) bu şekilde cevap vermiştir. Çıkan sonuçlardan, öğrencilerin puanlarına uygun bir fakülte aradıkları, buna göre tercih yaptıkları görülmektedir. 14 öğrenci (%2,46) bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 4: Gazetecilik eğitiminden en önemli beklentileri

	Sayı	Yüzde
Gazetecilik mesleğini öğrenmek ve sektörde çalışmaya zemin hazırlamak	298	52,46
Akademik kariyerime zemin hazırlamak	139	24,47
Üniversite mezunu olmak	87	15,31
Herhangi bir beklentim yok	23	4,04
Diğer	12	2,11
Cevapsız	9	1,58
TOPLAM	568	%100

Öğrencilerin gazetecilik eğitiminden en önemli beklentisi nedir? Sorusuna 298 kişi (%52,46), “Gazetecilik mesleğini öğrenmek ve sektörde çalışmaya zemin hazırlamak” diye cevap vermiştir. Bu %52,46’lık grubu daha çok birinci ve ikinci sınıflar oluşturmaktadır. Son sınıflara doğru gidildikçe, “Akademik kariyerime zemin hazırlamak” (%24,47) ve “Üniversite mezunu olmak” (%15,31) çıkmıştır. Özellikle kız öğrenciler akademik kariyer yapma konusunda, erkeklere oranla daha fazla çıkmıştır.

Tablo 5: Gazetecilik eğitiminin kazandırdığı/kazandıracığı en önemli nitelikler

	Sayı	Yüzde
Girişkenlik ve kişilerarası iletişim beceresi	208	36,61
Eleştirel bakış açısı	133	23,41
İletişim ve empati becerisi	103	18,13
Kültürel birikim	97	17,07
Diğer	16	2,81
Cevapsız	11	1,93
TOPLAM	568	%100

“Gazetecilik eğitiminin size kazandırdığı/kazandıracığı en önemli nitelik nedir?” sorusuna öğrencilerin %36,61’i girişkenlik ve kişilerarası iletişim beceresi diye cevap vermiştir. %23,41’i eleştirel bakış açısı, %18,13’ü iletişim ve empati becerisi ve %17,07 öğrenci ise kültürel birikim olarak cevap vermiştir. Öğrenciler aldıkları eğitimden, girişken, kişiler arası iletişim becerileri yüksek ve olaylara eleştirel bakan birisi olmayı beklemektedir.

Tablo 6: Gazetecilik eğitimi sürecinde gazetecilik mesleğine bakışları

	Sayı	Yüzde
Olumlu yönde	237	41,72
Olumsuz yönde	128	22,53
Fikrim değişmedi	195	34,33
Cevapsız	8	1,40
TOPLAM	568	% 100

“Gazetecilik eğitimi sürecinde, gazetecilik mesleğine bakışınız ne yönde değişti?” sorusuna öğrencilerin, %41,72’si olumlu yönde diye cevap vermiştir. %22,53 kişi ise, olumsuz yönde değişti diye cevap vermiştir. %34,33’ü ise, fikrinin değişmediğini belirtmiştir. 8 öğrenci ise bu soruya cevap vermemiştir. Son sınıf öğrencileri bu soruya daha çok olumsuz yanıtını verirken, birinci ve ikinci sınıflarda daha çok olumlu yönde cevabı çıkmıştır

Tablo 7: Mezun olduktan sonra akademik kariyer (yüksek lisans/doktora) düşünceleri

	Sayı	Yüzde
Evet	153	26,93
Hayır	243	42,78
Fikrim yok/Kararsızım	161	28,34
Cevapsız	11	1,93
TOPLAM	568	% 100

“Mezun olduktan sonra akademik kariyer (yüksek lisans/doktora) düşünüyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin %26,93 evet cevabı vermiştir. %42,78’i ise hayır cevabı vermiştir. %28,34 oranında ise fikrim yok/kararsızım cevabı çıkmıştır. 11 öğrenci ise bu soruyu cevaplamamıştır. Akademik kariyer yapmak isteyen öğrencilerin % 67,28’i kız öğrencidir. 4. sınıf öğrencileri akademik kariyeri daha çok düşünürken, 1. sınıflarda bu oran daha düşük çıkmıştır.

Tablo 8: Mezun olduktan sonra medya sektöründe çalışma düşünceleri

	Sayı	Yüzde
Düşünüyorum	258	45,42
Düşünmüyorum	164	28,87
Fikrim yok/Kararsızım	137	24,11
Cevapsız	9	1,58
TOPLAM	568	% 100

“Mezun olduktan sonra medya sektöründe çalışmayı düşünüyor musunuz?” sorusuna, %45,42’si düşünüyorum cevabı vermiştir. %28,87’si düşünmüyorum ve %24,11 kişi ise fikrim yok/kararsızım cevabı vermiştir. 9 kişi bu soruyu cevaplamamıştır. Düşünüyorum cevabı verenler daha çok birinci ve ikinci sınıflar olurken, düşünmüyorum diyenler genelde son sınıflardan gelmektedir. Bu durum öğrencilerin eğitim sürecinde ve yaptıkları dış stajlarla medyaya bakışlarının değiştiğinin göstergesi olarak yorumlanabilir.

Tablo 9’a verilen cevapların analizi

Aşağıdaki ifadelerle katılım derecenizi belirtiniz	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Cevapsız
1. Aldığım derslerin mesleki gelişimime olumlu yönde katkısı vardır	71 %12,50	107 % 18,83	124 %21,83	209 %36,79	42 % 7,39	15 %2.64
2. Tekrar tercih yapma imkânım olsa yine bu bölümü seçerdim.	140 %24,64	111 %19,54	84 %14,78	115 %20,24	105 %18,48	13 %2,88
3. Uygulama birimlerinde yapılan uygulamalar yeterli düzeydedir.	132 %23,23	172 % 30,28	109 %19,19	118 %20,77	27 %4,75	10 %1.76

4. Dersler sayesinde gazeteleri eleştirel değerlendirebilmekteyim.	64 %11,26	76 %13,38	73 %12,85	281 %49,47	58 %10,21	16 %2,81
5. Aldığım eğitim, sektöre uyum sağlamamı kolaylaştırmaktadır.	81 %14,26	124 %21,83	119 %20,95	189 %33,27	44 %7,74	11 %1,93
6. Hocalarımız bizleri sektöre tam donanımlı olarak hazırlamaktadır	122 %21,47	126 %22,18	148 %26,05	121 %21,30	39 %6,86	12 %2,11
7. Okul olanakları eğitimim açısından beklentilerimi karşılamaktadır	96 %16,90	168 %29,57	93 %16,37	156 %27,46	48 %8,45	7 %1,23
8. Öğretim elemanları genel olarak kendi ders konularına hâkimdir.	68 %11,97	76 %13,38	128 %22,53	236 %41,54	51 %8,97	9 %1,58
9. Bölümdeki derslerin içeriği kuramsal olarak yeterlidir	77 %13,55	123 %21,65	134 %23,59	211 %37,14	12 %2,11	11 %1,93
10. Derslerle ilgili yeterli derecede kaynak önerilmektedir.	76 %13,38	89 %15,66	137 %24,11	192 %33,80	62 %10,91	12 %2,11
11. Mezun olunca, medya sektöründe iş bulabileceğime inanıyorum.	84 %14,78	69 %12,14	220 %38,73	109 %19,19	72 %12,67	14 %2,46
12. Bu fakülte ve bu bölümde okuduğum için memnunum	88 %15,49	71 %12,50	118 %20,79	179 %31,51	99 %17,42	13 %2,28
13. Dersler daha çok uygulamalı (pratiğe dönük) olmalıdır	38 %6,69	53 %9,33	29 %5,10	153 %26,93	284 %50,00	11 %1,93
14. Teorik(kuramsal) dersler iyi bir gazeteci olmak için gereklidir	57 %10,03	79 %13,90	118 %20,77	189 %33,27	111 %19,54	14 %2,46
15. Ders programlarının içerikleri yeniden gözden geçirilmelidir	55 %9,68	47 %8,27	84 %14,78	171 %30,10	199 %35,03	12 %2,11
16. Yabancı dil bilgisi işe alınmada önemli bir kriterdir	67 %11,79	25 %4,40	49 %8,62	135 %23,76	277 %48,76	15 %2,64
17. Derslerde devam zorunluluğu olmalıdır	191 %33,62	99 %17,42	85 %14,96	89 %15,66	92 %16,19	12 %2,11
18. Eğitimde teknolojiyi yeterince kullanıyoruz	149 %26,23	131 %23,06	104 %18,30	123 %21,65	49 %8,62	12 %2,11
19. Gazetecilik mesleği ile ilgili dersler yeterlidir	107 %18,83	142 %25,00	101 %17,78	133 %23,41	76 %13,38	9 %1,58
20. Sektörün talepleri doğrultusunda eğitim olmalıdır	72 %12,67	28 %4,40	68 %11,97	208 %36,61	180 %31,69	12 %2,11
21. İletişim Fakültesi-sektör işbirlikleri artırılmalıdır.	40 %7,04	27 %4,75	61 %10,73	142 %25,00	289 %50,88	9 %1,58
22. Uzaktan gazetecilik eğitimi uygulamaları artırılmalıdır	73 %12,85	57 %10,03	88 %15,49	165 %29,04	174 %30,63	11 %1,93
23. Türkiye'de gazetecilik mesleği saygın ve güvenilir bir meslektir	123 %21,65	79 %13,90	124 %21,83	151 %26,58	84 %14,78	7 %1,23
24. Öğrenci alımında yetenek sınavları ve mülakat olmalıdır.	92 %16,19	64 %11,26	99 %17,42	148 %26,05	156 %27,46	9 %1,58
25. Gazetecilik geleceğin mesleklerinden biridir	85 %14,96	62 %10,91	138 %24,29	159 %27,99	106 %18,66	18 %3,16
26. Günümüzde gazetecilik bölümü önemini yitirmiştir	92 %16,19	118 %20,77	112 %19,71	128 %22,53	104 %18,30	14 %2,46
27. Fakültemizin uygulama yayınları (gazete, dergi, vs.) yeterlidir	127 %22,35	78 %13,73	105 %18,48	133 %23,41	114 %20,07	11 %1,93

28. Gazeteci olmak için, gazetecilik eğitimi gereklidir.	113 %19,89	63 %11,09	59 %10,38	115 %20,24	210 %36,97	8 %1,40
29. Medyada sadece iletişim mezunları istihdam edilmelidir.	56 %9,85	32 %5,63	45 %7,92	116 %20,42	312 %54,92	7 %1,23
30. Gazetecilikte istihdam alanı yeterlidir	266 %46,83	119 %20,95	38 %6,69	62 %10,91	73 %12,85	10 %1,76
31. Eğitim alınan üniversitenin/ fakültenin adı iş bulmada etkilidir	89 %15,66	73 %12,85	103 %18,13	173 %30,45	121 %21,30	9 %1,58
32. Aldığım eğitimin yararını, ileride göreceğimi düşünüyorum	71 %12,50	63 %11,09	135 %23,76	174 %30,63	117 %20,59	8 %1,40

1. Aldığım derslerin mesleki gelişimime olumlu yönde katkısı vardır: Bu soruya %44,18 oranında katılıyorum+kesinlikle katılıyorum cevabı verilmiştir. Bu durum verilen derslerin uygulama ağırlıklı mı olması konusunda bizleri düşünmeye sevk etmektedir.

2. Tekrar tercih yapma imkânım olsa yine bu bölümü seçerdim: Tercih konusunda öğrencilerin % 38,72'lik kısmı bölümlerinden memnun iken, % 44,18'lik bir kısmı tekrar aynı bölümü seçme konusunda olumsuz cevap vermiştir.

3. Uygulama birimlerinde yapılan uygulamalar yeterli düzeydedir: Fakültelerin uygulama birimlerine yönelik düşüncelere baktığımızda %53,51'lik oranda olumsuz çıkmıştır. Bu sonuç, fakültelerin uygulama birimlerinin yetersiz olduğunu, öğrencilerin daha fazla uygulama istediklerinin bir işaretidir.

4. Dersler sayesinde gazeteleri eleştirel değerlendirebilirdim: Bu soruya %59,68 oranında katılıyorum+kesinlikle katılıyorum cevabı verilmiştir. Bu oran yetersiz olmakla birlikte, olumlu bir orandır.

5. Aldığım eğitim, sektöre uyum sağlamamı kolaylaştırmaktadır: Ankete cevap verenlerin %41,01 oranı bu soruya olumlu cevap verirken, %36,09 olumsuz yanıt vermiştir. Burada sektörün talepleri mi yoksa bilimsel gerçekler mi ön planda tutulmalı konusu ön plana çıkmaktadır.

6. Hocalarımız bizleri sektöre tam donanımlı olarak hazırlamaktadır: %43,65 oranında katılmıyorum+kesinlikle katılmıyorum, %26,05 oranında ne katılıyorum, ne katılmıyorum cevabı çıkmıştır.

7. Okulun olanakları eğitimim açısından beklentilerimi karşılamaktadır: Bu soruya %27,46 oranında katılıyorum cevabı çıkması, fakültelerin olanaklarını tekrar gözden geçirmesini gerekli kılmaktadır.

8. Öğretim elemanları genel olarak kendi ders konularına hâkimdir: Öğretim elemanlarının yeterliliği konusunda %50,53 olumlu, %25,35 oranında ise olumsuz yanıt alınmıştır.

9. Bölümdeki derslerin içeriği kuramsal olarak yeterlidir: Ankete cevap verenlerin %37,14 oranında derslerin içeriğinin kuramsal olarak yeterli olduğunu düşünmektedir.

10. Derslerle ilgili yeterli derecede kaynak önerilmektedir: Derslerle ilgili kaynak gösterme konusunda %44,71 oranında olumlu cevap alınmıştır. %29,04 oranında ise olumsuz yanıt verilmiştir

11. Mezun olunca, medya sektöründe iş bulabileceğime inanıyorum: Öğrencilerin %31,86'sı mezun olunca medya sektöründe iş bulabileceğini düşünmektedir. %26,92'si ise iş konusunda olumsuz düşünmektedir. %38,73'sü ise iş bulma konusunda kararsızdır.

12. Bu fakülte ve bu bölümde okuduğum için memnunum: Öğrencilerin %48,93'sü eğitim aldıkları fakülteden ve gazetecilik eğitiminden memnundur. %27,99'u ise memnun değildir.

13. Dersler daha çok uygulamalı (pratiğe dönük) olmalıdır: Öğrencilerin %76,93'ü derslerin uygulamalı olmasını istemektedir. %15,96'sı ise bu görüşe katılmamaktadır. Bu cevaplara göre öğrenciler, gazetecilik eğitiminde uygulamanın artmasını istemektedir.

14. Teorik(kuramsal) dersler iyi bir gazeteci olmak için gereklidir: Öğrenciler derslerde uygulamaların artmasını isterken, iyi bir gazeteci olmak için teorik derslerinde önemli olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %33,27'si bu soruya katılıyorum cevabı verirken, %13,90'ı katılmıyorum cevabı vermiştir.
15. Ders programlarının içerikleri yeniden gözden geçirilmelidir: Öğrencilerin %65,13'ü ders programlarının içeriklerinin gözden geçirilmesi talep etmektedir. Bu oran oldukça yüksek bir orandır. %17,95'i ise bu görüşe katılmamaktadır.
16. Yabancı dil bilgisi işe alınmada önemli bir kriterdir: Öğrenciler, yabancı dilin işe girerken önemli olduğunun farkındadır. %72,52'si bu soruya katılıyorum cevabı vermiştir.
17. Derslerde devam zorunluluğu olmalıdır: Derslere devam zorunluluğu konusuna öğrenciler sıcak bakmamaktadır. %51,04'ü derslerde devamlılığın olmasını istememektedir. %31,85'i ise derslere devamlılığın zorunlu olmasını istemektedir.
18. Eğitimde teknolojiyi yeterince kullanıyoruz: Öğrencilerin %49,29'u derslerde teknolojiyi yeterince kullanmadıkları belirtmişlerdir. %30,27'si ise yeterince kullandıklarını belirtmiştir. Bu soruya cevap verenlerin neredeyse yarısı teknolojiyi kullanmadıklarını belirtmiştir.
19. Gazetecilik mesleği ile ilgili dersler yeterlidir: Mesleki derslerin yeterliliği konusunda, öğrencilerin %36,79'u olumlu yanıt verirken, %43,83'ü olumsuz yanıt vermektedir. %17,78'i ise bu konuda olumsuz yanıt vermektedir.
20. Sektörün talepleri doğrultusunda eğitim olmalıdır: Öğrenciler, eğitimin sektörün talepleri doğrultusunda olmasını istemektedir. %68,30'u bu ifadeye katılmaktadır. %17,07'si ise katılmamaktadır.
21. İletişim Fakültesi-sektör işbirlikleri artırılmalıdır: %75,88'i iletişim fakülteleri-sektör işbirliğinin artırılmasını istemektedir. %11,79'u ise bu ifadeye katılmamaktadır.
22. Uzaktan gazetecilik eğitimi uygulamaları artırılmalıdır: Son yıllarda başlayan bu uygulamaya öğrencilerde sıcak bakmaktadır. %59,67'si bu ifadeye katılırken, %22,88'si katılmamıştır.
23. Türkiye'de gazetecilik mesleği saygın ve güvenilir bir meslektir: Öğrencilerin %41,36'sı gazeteciliğin güvenilir ve saygın bir meslek olduğuna inanırken, %35,55 gibi hiç de azımsanmayacak bir oranı, bu ifadeye olumsuz bakmaktadır.
24. Öğrenci alımında yetenek sınavları ve mülakat olmalıdır: Öğrencilerin %53,51'i fakülteye öğrenci alımında yetenek ve mülakatın olmasına sıcak bakmaktadır. %27,45'i ise bu görüşe katılmamaktadır.
25. Gazetecilik geleceğin mesleklerinden biridir: Bu görüşe öğrencilerin %46,65'i katılırken, %25,87'si katılmamaktadır. %24,29'u bu konuda kararsız kalırken, 18 kişi yani %3,16'sı cevap vermemiştir.
26. Günümüzde gazetecilik bölümü önemini yitirmiştir: Öğrencilerin %43,48'i gazeteciliğin günümüzde önemini yitirdiğine inanırken, %36,08'i bu düşünceye katılmamaktadır. %18,48'i bu konuda bir fikir beyan etmezken, %1,93'ü bu soruya cevap vermemiştir.
27. Fakültemizin uygulama yayınları (gazete, dergi, vs.) yeterlidir: Öğrencilerin %43,48'i fakültelerin uygulama yayınlarını yeterli bulurken, %36,08'i yetersiz bulmaktadır.
28. Gazeteci olmak için, gazetecilik eğitimi gereklidir: Gazetecilik yapabilmek için bu işin eğitiminin gerekli olduğuna inananların oranı %57,21'dir. %30,98'lik bir oran ise, gazetecilik yapmak için gazetecilik eğitimi almaya gerek olmadığı görüşündedir.
29. Medyada sadece iletişim mezunları istihdam edilmelidir: Öğrencilerin üzerinde hemfikir oldukları konulardan biri de medya sektöründe sadece iletişim fakültesi mezunlarının olması gerektiğidir. Buna rağmen %15,48'lik bir oran aynı görüşte değildir.
30. Gazetecilikte istihdam alanı yeterlidir: Öğrencilerin gelecekteki en büyük korkuları işsiz

kalmaktır. %67,78'lik bir oran, gazeteciliğin istihdam alanının yeterli olmadığı görüşündedir. Sadece %23,76'lık bir oran istihdam alanının yeterli olduğunu düşünmektedir.

31. Eğitim alınan üniversitenin/fakültenin adı iş bulmada etkilidir: Öğrencilerin % 51,75'i eğitim alınan üniversitenin ve fakültenin adının iş bulmada olumlu katkısı olacağına inanıyor. %28,51'lik ise bu görüşe katılmamaktadır.

32. Aldığım eğitimin yararını, ileride göreceğimi düşünüyorum: Öğrencilerin %51,22'si aldığı eğitimin yararını ileride göreceğini düşünmektedir. %23,59'luk bir kesim ise bu konuda olumsuz fikre sahiptir. Yani aldığı eğitimin kendisine bir faydası olmayacağını düşünmektedir.

Sonuç

Bu çalışma, iletişim fakültelerinde gazetecilik eğitimi alan öğrencilerin, gazetecilik eğitimine ve gazetecilik mesleğine bakışını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada öğrencileri, gazetecilik eğitimi almaya yönelten faktörler, okudukları fakülteyi seçme nedenleri, eğitiminden beklentileri, aldıkları eğitimin onlara kazandıracığı nitelikler, eğitim sürecinde gazetecilik mesleğine bakışları, mezuniyet sonrası medya sektöründe çalışma düşünceleri, akademik kariyer yapmak isteyip istemedikleri, okul, eğitim, öğretim elemanları, dersler, uygulama imkânları, yabancı dil, sektörün durumu gibi konular hakkındaki görüşleri ortaya konulmuştur. Çalışmanın amacı, dört yıl eğitim alan binlerce gazetecilik bölümü mezununun sektörde iş bulamamasının nedenlerini, medya sektörüne ve gazetecilik eğitimine onların dünyasından bakmaktır. Aşağıda anket uygulamasından çıkan sonuçlar değerlendirilmiştir:

Bu çalışmadan çıkan genel sonuç şudur; iletişim fakültelerinin sayısının çok olması ve çok fazla mezun vermesi, buna karşılık sektörde istihdamın aynı paralellikte artmaması, gazetecilik bölümündeki öğrencilerin mezun olunca işsiz kalmasına neden olmaktadır. Gazetecilik bölümünde eğitim alanların büyük çoğunluğunun, puanlarından dolayı bu bölümü seçmiş olmaları, onların açıkta kalma korkusundan kaynaklanmaktadır. Bilinçli olarak bu bölümü seçenler ise daha çok akademik kariyer yaparak, kamu güvencesi altında çalışmak istemektedir. İlk sınıflarda medyada çalışma isteği yüksek iken, eğitim ve staj süreciyle birlikte, sektörün çalışma koşulları ve düşük ücret politikasından dolayı son sınıflara doğru giderek azalmaktadır. Sektörde istihdam alanı dar ve diploma işe girişte pek dikkate alınmamaktadır. Bundan dolayı öğrencilerin çoğu, geçmişe dönme şansı olsa, tekrar gazeteciliği seçmeyeceklerini belirtmiştir. Mesleği yapmak isteyen öğrenciler ise, derslerin daha çok uygulamaya yönelik olmasını ve uygulama birimlerinin artırılmasını istemektedirler.

Günümüzde devlet, vakıf ve Kuzey Kıbrıs'takilerle beraber iletişim fakültelerinin sayısı kırkı geçmiştir. Ayrıca iletişim meslek liseleri ve iki yıllık meslek yüksekokulları sektöre ara eleman yetiştirmektedir. Her yıl binlerce mezuna karşın, medya sektöründe aynı oranda istihdam yaratılamamıştır. Artık yeni iletişim fakülteleri açılmamalı ve sayıları sınırlandırılmalıdır. Hükümet, üniversite kapılarında bekleyenlerin sayılarını azaltmak için sınıf kontenjanlarını arttırmaktadır. Bunun sonucu olarak 80–100 kişilik sınıflarda dersler yapılmaktadır. Kalabalık sınıflar hem öğrencileri, hem de öğretim elemanlarını olumsuz etkilemektedir. Dersler ve uygulamalardan istenilen verim alınamamaktadır. İletişim fakülteleri gibi alınan öğrenci sayıları da sınırlandırılmalıdır (İdeal sınıflar 20–30 kişi arasında olmalıdır). Gazetecilik bölümüne öğrenci alırken, mülakat (görüşme) yapılması ve bu mesleği yapabilecek kişilerin alınması önemlidir. Çünkü gazetecilik zor, ücretlerin düşük, sosyal güvencelerin tam verilmediği bir sektördür. Sadece açıkta kalmamak ve puanı yettiği için bu bölümü seçmek, binlerce işsiz mezun yaratmaktadır.

Teknolojinin en çok kullanıldığı alan iletişim/medya sektörüdür. Medya sektörü, son iletişim teknolojilerini kullanmaktadır. Fakat bu teknolojilerin iletişim fakültelerinde yeterince bulunmaması, öğrencilerin sektöre tam donanımlı gitmesini engellemektedir. Fotoğraf makinesini, kamerayı, sayfa tasarımını tam anlamıyla öğrenmeden mezun olan öğrenciler, kendine güven sorunu yaşamaktadır. Bu yüzden iletişim fakültelerinin son teknolojileri öğrencilerine vermelidir.

Gazetecilik mesleğine girişte, bu alanda bir eğitim almış olmanın zorunlu olmaması, ilköğretimden üniversiteye her kesimden insanın, bu mesleğin içinde olmasına neden olmaktadır. Hemen hemen

her meslekte eğitimin ve stajın (uygulama) zorunlu olmasına rağmen, gazetecilik mesleği her kesimden insana açıktır. Bu durum mezunların işsiz kalmasına ve sektörde kalitenin düşmesine neden olmaktadır. Gazetecilik mesleğinde çalışacak kişilerin, bu işin eğitimini almış olması ve işe girişte diplomanın olması yasalarla güvence altına alınmalıdır.

Türkiye’de altmış yıldan fazla bir geçmişe sahip olan gazetecilik eğitiminin, birçok sorunu günümüzde de artarak devam etmektedir. Sorunların çözümü için sorumlu herkes üzerine düşeni yapmalıdır. Bu çalışmada gazetecilik eğitimine ve gazetecilik mesleğinin sorunlarına öğrencilerin penceresinden bakılmıştır. Geleceğin gazeteci adaylarından öğrencilerin, gazetecilik mesleği, eğitimi ve medya sektörüne bakışları ortaya konulmuştur.

Kaynakça

Alemdar, Korkmaz (1981). “Cumhuriyet Döneminde Gazetecilik Eğitimi Konusunda İlk Girişimler”, AİTİA Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu yayın organı.

Altun, Abdürezak (2005). “Yerel Medya Çalışanlarının Eğitim İhtiyacı ve Yerel Medya Enstitüsü”, İletişim Araştırmaları, Dergi 1–2, Ankara, edu.tr/dergiler/23/667/8497.pdf.

Arık, Bilal (2007). Türkiye’de Gazetecilik Eğitimi: Tespitler ve Açmazlar, Bir Sorun Olarak Gazetecilik, Konya: Tablet.

Atabek, Ümit (2005). “İletişim Eğitimi ve Teknoloji”, mediaif.emu.edu.tr/pages/atabek/docs/ teknoegit.html.

Bengi, Hilmi (2011). “Gazeteciliğin Güncel Sorunları”, <http://www.sondakika.com/haber-gazeteciligun-guncel-sorunlari-paneli-2-2467255/>.

Çamdereli, Mete (2010). “İletişim Fakülteleri ile Yerel Medya İlişkisi, Sorunlar ve Çözüm Yolları”, Radyovizyon, TRT aylık radyo dergisi, yıl:2, sayı:13. Ankara.

Dağtaş, Erdal (2003). “Gazetecilik Eğitiminde Kuram ve Uygulama İkilemi: Türkiye’deki İletişim Fakülteleri Üzerine Bir Araştırma”, İletişim Dergisi, Bahar (17): 143–200.

Douze, Mark (2006). “Global Journalism Education, Aconceptuel approach”, Journalism Studies , Vol. 7, No 1, Routledge Group.

Erdoğan, İrfan (2003). Pozitivist Metodoloji, Ankara: Erk.

Gezgin, Suat (2005). “Türkiye’de Gazetecilik Eğitimi”, Rekabet ve Medya, 19. Alman-Türk Gazeteciler Semineri, 12-14 Mayıs 2005 Antalya, Ankara: Konrad Adenauer Stiftung Yayınları.

İnuğur, Nuri M. (1988). Türk Basınında İz Bırakanlar, İstanbul: Der.

Karasar, Şahin (2003). “Eğitimde Yeni İletişim Teknolojileri: İnternet ve Sanal Yüksek eğitim, III. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu, Gazimağusa:28–30 Mayıs 2003.

Mutlu, Erol (1994–1995). “İletişim Çalışmaları Alanına Aykırı Bir Bakış: Bir Üst İletişim Olarak İletişim Çalışmaları”, İLEF Yıllık, 1994-1995. : 165-180.

Mutlu, Erol (2000/8). “Türkiye’de İletişim Eğitimi: Kişisel Bir Tarih Denemesi”, İletişim Der. Richter, Andrei (2009). “Current Problems of Journalism and Education”, 11 th Central Asia Media Conference, Bishkek, 15-16 Ocak 2009, s. 35-45

Şeker, Mustafa ve Arık, Bilal (2007). Bir Sorun Olarak Gazetecilik, Konya: Tablet.

Uzun, Ruhdan (2007). “İstihdam Sorunu Bağlamında Türkiye’de İletişim Eğitimi ve Öğrenci Yerleştirme”, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, Sayı 25, Yaz-Güz 2007, Ankara.

Terkan, Banu ve Balcı, Şükrü (2007). “Gazetecilik Eğitiminin Aktörlerinden Biri Olan Üniversite Öğrencilerinin Gazetecilik Eğitimine İlişkin Düşünce ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma”, Konya: Tablet.

Tokgöz, Oya (2003). “Türkiye’de İletişim Eğitimi: Elli Yıllık Bir Geçmişin Değerlendirilmesi”, www.turkoloji.cu.tr/GENEL/tokgoz_iletisim.pdf.

Topuz, Hıfzı (1973). 100 Soruda Türk Basın Tarihi, İstanbul: Gerçek.

Tufte, Birgitte (2003). "Media: The Alternative School", Global Trends in Media Education, Hampton Press Inc., Cresskill-New Jersey.

www.wjec.ou.edu/ "World Journalism Education Council- Principles, Erişim tarihi: 8.11.2011.

www.tabanpuanlar.net/2009/.../gazetecilik-bolumu-taban-puanlari.ht...Erişim tarihi: 5.11.2011.